

Nieuwsflits Nieuwkomers

Terugblik afgelopen jaar

Het afgelopen jaar zijn er in onze regio heel veel nieuwkomers bijgekomen (o.a. uit Syrië, Ethiopië en Oekraïne). De bestaande en de in de haast opgerichte taalvoorzieningen hebben met elkaar keihard gewerkt om alle kinderen op te vangen, een veilige en vertrouwde plek te geven en de eerste beginselen van de Nederlandse taal bij te brengen.

Waarvoor onze diepe respect.

Uitstroom reguliere basisscholen

Na de zomervakantie stromen veel nieuwkomerskinderen uit naar het regulier onderwijs, na een jaar taalklas. De taalvoorzieningen voorzien in een warme overdracht naar de basisscholen. Zowel vanuit de Regenboog (HHW) als de Waaier (Alkmaar) wordt er een nazorgtraject geleverd. Beide voorzieningen nemen hier zelf contact over op met de basisscholen.

- **Aandachtspunt instroom Oekraïense vluchtelingenkinderen**

In de grote toestroom van nieuwkomers zit ook een grote groep Oekraïense vluchtelingenkinderen met een geheel eigen problematiek. Binnen deze groep zijn er kinderen die kampen met motivatieproblemen voor de Nederlandse taal omdat ze naast de Nederlandse lessen vaak ook online Oekraïense lessen volgen. En er zijn ook kinderen voor wie een frequente schoolgang niet vanzelfsprekend is gebleken.

Met name de Oekraïense kinderen die met alleen andere Oekraïense kinderen in de klas

Oekraïense jongeren. Hier in een eigen school in Nieuwden, krijgen in een schakelklas twee jaar onderwijs, met vooral veel Nederlandse taalles, 2010-2011

Oekraïense leerlingen lopen niet warm voor Nederlands

Leren • Het Nederlandse onderwijs is voor veel Oekraïense jongeren een worsteling. Vrijwel elke schakelklas herkent dit probleem.

Merijn van Nuland
redacteert onderwijs

Oekraïense jongeren kunnen zich moeilijk motiveren voor het Nederlandse onderwijs. Dit blijkt uit een rondgang langs verschillende internationale schakelklassen voor Oekraïense leerlingen in de middelste fase van de basisschool. Vrijwel alle schakelklassen melden dat in elk geval een deel van de leerlingen moeilijk te enthousiasmeren is, vooral als het gaat om het leren van de Nederlandse taal.

Die gebrekkige motivatie zit ook op verschillende manieren. Zo melden scholen dat er sprake is van gedragsproblemen in het klaslokaal. Soms willen leerlingen niet luisteren naar de docent, die ze vervolgens negeren. Ook spelen er conflicten tussen de leerlingen onderling. Daarnaast is er relatief veel vertrek bij sommige internationale schakelklassen, verschijnt maar twee derde van de leerlingen dagelijks op school, terwijl ze wel een leerplicht hebben.

Oekraïense jongeren krijgen in een schakelklas in principe twee jaar onderwijs, waarbij ze vooral veel Nederlandse taalles krijgen. Het is de bedoeling dat ze daarna doorgaan

naar het reguliere Nederlandse onderwijs. Na Nederlands leren moeilijker gaat dan geloopt, schen de vraag hoe veel Oekraïense jongeren daar binnentoe klaar voor zijn.

De gebrekkige motivatie is overigens best te verklaren, zegt onderzocht Eva Klooster, die de rondgang langs de schakelklassen maakte. "Veel Oekraïeners willen niets liever dan op korte termijn weer terug naar huis." Dat kan belemmerend werken, als de ouders nog niet zijn heen in Oekraïne staan, betwijfelt dat vaak ook de leerervaring van de kinderen.

Dat maakt het onderwijs aan Oekraïense jongeren niet makkelijk.

'Voor veel jongeren is het nog te vroeg om aan een nieuw leven te denken'

'Veel Oekraïeners willen niets liever dan op korte termijn weer terug naar huis'

zitters 'inmiddels onder en ontbarend' dan aan andere nieuwkomers, zegt Klooster. Zo is de situatie vaak heel anders voor alleenstaande minderjarige

oekraïeners. "Spreken of ontmoeten kunnen naar Nederland om hier een nieuw leven op te bouwen. Ze hebben dus alle reden om de taal te leren." Oekraïeners gaan na de oorlog weer terug, is het idee, al lijkt dat voor velen steeds minder waarschijnlijk na de gewelddadige voorzetsuren en moorden in zijn liggen.

Hoewel bijna alle internationale schakelklassen problemen zien met motivatie en vertrek zijn er grote verschillen tussen scholen en tussen leerlingen onderling. Zo gaat het vaak beter met jongeren die direct na het uitbreken van de oorlog naar Nederland kwamen. Zij hebben al lange kunnen wennen aan het leven in Nederland en zijn minder psychisch beschadigd dan jongeren die meer van de oorlog hebben meegemaakt.

Ook maakt het uit welke voorgeschiedenis de leerlingen hebben gevolgd. Jongeren die in Oekraïne theoretisch onderwijs of zelfs privé-onderwijs kregen, ervaren er beter mee. Dat geldt veel minder voor jongeren die praktijkonderwijs volgden: zij vertonen meer weerstand. Vooral de motivatie van de laatste groep is 'een paar taalproblemen', volgens de schakelklassen.

Veel Oekraïense jongeren begrijpen niet goed waarom ze verplicht de Nederlandse taal moeten leren. Daar hebben ze immers weinig aan als ze terugkeren naar hun moederland. Klooster: "Daaraan merk je dat ze nog niet echt zijn getend. Het is voor veel jongeren te vroeg om aan een nieuw leven te denken."

hebben gezeten (zoals op de Optimist), lijken lager beheersingsniveaus m.b.t. technisch en begrijpend lezen en de actieve taalbeheersing te hebben dan normaal na een jaar taalonderwijs mag worden verwacht. Het is belangrijk dat de basisscholen rekening houden met soms een lager instroomniveau en mogelijke motivatieproblemen binnen deze groep.

Contactgegevens nazorgtraject:

- Nieuwkomersschool de Regenboog
Roxanne Blokker of Patricia Groot Dekker

Roxanne.blokker@blosse.nl of
patricia.dekker@blosse.nl

Telefoonnummer: 072-7210807

- Taalklas de Waaier en Taalklas de Optimist
Ambulant begeleider nieuwkomers
Mireille Koeleveld

ab.nieuwkomers@ppo-nk.nl

telefoonnummer: 06 18300015

Informatiebijeenkomst start nieuwkomers op de basisscholen. Geef je nu op!

Sommige leerkrachten en andere onderwijsprofessionals hebben nog geen of weinig ervaring opgedaan met nieuwkomers in de klas. Om ze wegwijs te maken in het lesgeven aan nieuwkomers zijn er vanuit diverse organisaties handreikingen/ Webinars uitgebracht om te voorzien in tips hoe je het beste de eerste schoolweken kan vormgeven.

Zie onderstaand online aanbod over nieuwkomers;

- e- learning omgeving van Prisma [link](#)
- Trainingsaanbod Helene van Oudheusden [link](#)
- LOWAN website [link](#)

Vanuit de regionale netwerkgroep nieuwkomers zijn er ook informatiebijeenkomsten in september 2023. Op 19 september en 26 september verzorgen de taalvoorzieningen een informatieve sessie over nieuwkomers in de klas, voor de basisscholen.

Onderwijsprofessionals kunnen zich aanmelden via [aanmeldlink](#) .

Conferentie 20 september 2023

Op de conferentie **'Toekomst maken we nu'** zal er op de ideeënmarkt in het middagprogramma ook mogelijkheid zijn om in ontspannen sfeer je te laten inspireren over nieuwkomers. Kom je een kijkje nemen? Meld je dan nu aan voor de Conferentie! Je bent welkom!

Je kunt je aanmelden door te klikken op het plaatje

De afgelopen jaren heeft de Waaier voor veel nieuwkomers in de regio onderwijs verzorgd.

Om ook de komende jaren voor alle nieuwkomers een plek te kunnen geven, zal SaKS aankomend schooljaar starten met expertisecentrum de Waaier. Met het expertisecentrum biedt De Waaier onderwijs aan nieuwkomers in de leeftijd van 6-12 jaar voor de regio Alkmaar en omstreken.

Het expertisecentrum zal starten met twee locaties. De **hoofdlocatie** is gehuisvest in basisschool de Wegwijzer. De **nevenlocatie** zal gehuisvest worden in basisschool de Kring. Beide locaties zullen twee groepen hebben; een middenbouw- en een bovenbouwgroep.

Met de start van het expertisecentrum zullen de huidige locaties 'de Optimist bij basisschool de Driemaster en de taaltuin bij basisschool de Nicolaas Beets overgaan in de locatie op basisschool de Kring. De locaties voor nieuwkomers in het PO zullen allemaal de naam van de Waaier hebben, zo houden we eenduidige communicatie.

Binnen 5 dagen naar school

Nieuwkomerskinderen gaan het eerste jaar dat ze in Nederland zijn naar een taalschool. Bij de Waaier gingen de kinderen altijd 4 dagen naar school en 1 dag naar de moederschool. Met ingang van schooljaar 2023-2024 zullen de kinderen 5 dagen in de week naar de taalvoorziening gaan. Dit betekent dat de dag van de moederschool vervalt. Ook de kinderen die dit schooljaar één dag naar de moederschool gaan, zullen in het nieuwe schooljaar 5 dagen naar de Waaier gaan. Wanneer de kinderen bijna een jaar op taalklas hebben gezeten, gaan ze wennen op de nieuwe (reguliere) basisschool. We vragen ouders dan ook om ruim van tevoren (6-8 maanden voor de start) aan te melden op een basisschool. Heb je vragen over een nieuwkomer die nu naar je school komt? Neem dan contact op met de Waaier.

Website

De Waaier heeft een website waar je alle informatie kunt vinden. Deze website zal, in het nieuwe schooljaar, in het Nederlands, Engels en Arabisch te lezen zijn. De website kun je vinden via: www.waaier-saks.nl

Aanmelden

Er zal een centraal aanmeldpunt komen voor nieuwkomers in het PO uit de regio Alkmaar en omstreken. Via de website van de Waaier; www.waaier-saks.nl kunnen ouders, onderwijsprofessionals en externe instanties kinderen aanmelden voor de taalklas de Waaier.

Coördinator

Meike Hoogenboom is de coördinator van expertisecentrum de Waaier. Alle vragen die je hebt kun je aan Meike stellen. Meike kun je bereiken via: de.waaier@saks.nl

Binnenkort Centrale aanmelding:

Er is een coördinator bij het expertisecentrum de Waaier. Alle vragen die je hebt kun je aan de coördinator stellen via: de.waaier@saks.nl

Expertisecentrum De Regenboog - Heerhugowaard

De Regenboog is een nieuwkomersschool in het centrum van Heerhugowaard. De Regenboog is organisatorisch een onderdeel van basisschool de Paperclip in Heerhugowaard en valt bestuurlijk onder Stichting Blosse Opvang en Onderwijs. Deze stichting omvat 27 scholen en kinderopvanglocaties die deskundigheid delen en elkaar versterken door

kennissuitwisseling en het delen van ervaringen. Blosse is vooruitstrevend en staat voor kwaliteit, daadkracht en duurzaamheid.

De Regenboog is een school voor kinderen die nieuw zijn in Nederland. Deze kinderen kunnen hier tijdens hun eerste en eventueel tweede jaar in Nederland onderwijs volgen. De Regenboog heeft momenteel 8 groepen, waarin aan gemiddeld 15 leerlingen les wordt gegeven. Tevens beschikken wij over een Kopklas. Kopklas Heerhugowaard is een schooljaar, aansluitend op de basisschool. De Kopklas biedt leerlingen de mogelijkheid voor een overbruggingsjaar, zodat zij in de basis een sterkere taalvaardigheid krijgen die ze een kansrijkere start geeft op een VO school passend bij hun persoonlijke capaciteiten.

Aankomend schooljaar zullen wij een workshop aanbod ontwikkelen. Hou de website in de gaten! Heeft u nu al interesse in nascholing voor uw teamleden? Wij denken graag met u mee.

Heeft u vragen over een nieuwkomer die naar school komt? Neem contact met ons op.

Basisschool de Regenboog

Taxuslaan32

1702SC Heerhugowaard

072-7210807

Locatie coördinator:

Roxanne Blokker

roxanne.blokker@blosse.nl

Coördinator Nazorg:
Patricia Groot-Dekker
patricia.dekker@blosse.nl

